

Vergaderjaar 2025–2026

25 424

Geestelijke gezondheidszorg

Nr. 776

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 januari 2026

Eén op de vijf Nederlanders krijgt dementie. Omdat we z'n allen steeds ouder worden, neemt het aantal mensen met dementie snel toe. Van circa 300.000 mensen nu naar ruim 610.000 mensen in 2050. Dementie heeft grote gevolgen voor het dagelijks leven: herinneringen vervagen, dingen die vanzelfsprekend waren worden lastig en de afhankelijkheid van anderen neemt toe.

Bijna iedereen wordt getroffen door de gevolgen van de ziekte: zelf, in de familie, in de buurt, bij de vereniging of op het werk. Dementie vraagt veel van mantelzorgers en zorgprofessionals, maar raakt uiteindelijk de hele samenleving. Mensen met dementie moeten zo lang mogelijk kunnen meedoen. Iedereen kan daaraan bijdragen door dementie te herkennen, te weten hoe je ermee omgaat en hulp te bieden wanneer dat nodig is. Kortom, inzet op dementie blijft onverminderd belangrijk.

In mijn brief aan uw Kamer van 2 september 2025 heb ik laten weten dat ik samen met de betrokken partijen de Nationale Dementiestrategie (NDS) aan het actualiseren was¹. Naast de blijvende noodzaak van de inzet op dementie, waren daarin drie beleidsmatige ontwikkelingen van belang:

1. De doelstellingen waren aan het einde van hun looptijd.
2. Naar aanleiding daarvan is een evaluatie uitgevoerd door Berenschot. Daarin kwam een aantal aanbevelingen en aandachtspunten naar voren die verwerkt moesten worden in de NDS. De evaluatie van Berenschot is op 17 juni jl. aan uw kamer gestuurd².
3. Het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) zijn gesloten. Deze akkoorden bieden belangrijke randvoorwaarden en focus voor de NDS.

Met deze brief bied ik de actualisatie van de NDS aan uw Kamer aan.

¹ Kamerstuk 25 424, nr. 766.

² Kamerstuk 25 424, nr. 728.

Inzet van de NDS in de komende periode

Met de NDS (2021–2030) hebben we de afgelopen jaren veel bereikt, zo heeft uw Kamer in de voortgangsrapportage van 2 september 2025 kunnen lezen. We hebben stappen gezet om de samenleving dementievriendelijker te maken, om wetenschappelijk onderzoek naar dementie een impuls te geven en om zorg en ondersteuning beter op elkaar af te stemmen.

Maar we zijn er nog niet. Het aantal mensen met dementie blijft groeien en de impact op onze samenleving wordt groter. Daarom is het belangrijk dat we onze doelen en acties bij blijven stellen en aansluiten bij de groeiende behoefte die er leeft in de praktijk. Vanuit die noodzaak hebben we de strategie vernieuwd. Hiervoor is geld beschikbaar gesteld in het HLO.

Voor de uitvoering van de strategie wordt door een groot aantal maatschappelijke organisaties en overheden samengewerkt. Met de actualisatie versterken we de bestuurlijke betrokkenheid, zoals is aanbevolen in de evaluatie. Daarnaast blijft de stem van mensen met dementie en hun naasten onmisbaar. Het uitgangspunt is dat we niet alleen over hen praten en beslissen, maar hen ook zelf laten meedenken en meepraten. Daarom zijn mensen met dementie en hun naasten betrokken bij de actualisatie en komt er een klankbordgroep waarin zij hun ervaringen en ideeën kunnen delen, zodat de strategie echt aansluit bij wat nodig is in het dagelijks leven.

Samen werken we aan merkbare verandering in de praktijk voor mensen met dementie. De komende jaren zetten we in op drie thema's:

- **Dementie onderzoeken:** We gaan door met het Onderzoeksprogramma Dementie (OPD) dat ZonMw uitvoert. We blijven inzetten op relevant wetenschappelijk onderzoek naar oorzaken, preventie, (vroeg)diagnostiek en behandeling van symptomen van dementie. Omdat onderzoek steeds duidelijker laat zien dat preventie kan bijdragen aan het voorkomen of uitstellen van dementie, krijgt dit binnen de strategie meer aandacht. Hiervoor verwijs ik ook naar het Gezondheidsraadadvies dat ik op 26 november 2025 aan uw Kamer heb gezonden³. De beleidsreactie op dit advies wordt februari aan uw Kamer verzonden. Relevante inzichten uit dit onderzoek gaan we beter verbinden aan behoeften in de praktijk. Daar gaan de volgende twee thema's over.
- **Een dementievriendelijke samenleving** met extra aandacht voor beeldvorming. Een samenleving die ruimte biedt voor mensen met dementie om mee te blijven doen, zoals zij dat willen en kunnen. De komende jaren zullen NDS-partijen meer gezamenlijk optrekken om dit te stimuleren. Ook gaan we door met het vergroten van de bewustwording via het programma *Samen Dementievriendelijk* dat wordt uitgevoerd door Alzheimer Nederland. In het vervolg van het programma blijft Alzheimer Nederland doorgaan met het aanbieden van trainingen gericht op het herkennen en helpen van mensen met dementie. Zodat zij blijven meedoen met de maatschappij. Hierbij komt meer aandacht voor groepen met een andere culturele achtergrond. Dit thema wordt als doorsnijdend thema aan de NDS toegevoegd, naast innovatie en jonge mensen met dementie.
- **Leven met dementie.** Binnen dit thema zetten we ons in op goede ondersteuning en zorg voor mensen met dementie, met specifieke aandacht voor jonge mensen met dementie, mensen met onbegrepen gedrag en mensen met een andere culturele achtergrond. Dit doen we

³ Kamerstuk 25 424, nr. 771.

onder andere door de implementatie van een geactualiseerde Zorgstandaard Dementie. Bij de implementatie is de inzet van dementienetwerken van groot belang. Onderdeel van deze zorgstandaard is toekomstbestendig casemanagement, waarbij casemanagers al in de «niet-pluifase» ondersteuning en begeleiding bieden aan mensen met dementie en hun naasten.

Daarnaast gaan we inzicht en kennis uit onderzoek en praktijk benutten om te komen tot goede preventie, ondersteuning en zorg voor mensen met dementie. Hiervoor ontwikkelen we bijvoorbeeld een ketenaanpak dementie, zoals is afgesproken in het AZWA. En tot slot gaan we door met Dementie in Kaart: www.dementieinkaat.nl. Dit dashboard biedt dementienetwerken, zorgorganisaties en beleidsmakers data over onder andere het aantal mensen met dementie, het gebruik van zorg en de druk op mantelzorgers. Dat geeft inzicht in waar aanvullende inzet nodig is.

VWS kan uiteraard niet zonder de samenwerking met andere partijen uitvoering geven aan de NDS. Daarvoor hebben we de kennis en kunde van alle NDS-partijen nodig. Onderstaande partijen hebben de geactualiseerde NDS op 27 januari 2026 bestuurlijk onderschreven:

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Zorgverzekeraars Nederland (ZN), Alzheimer Nederland, ActiZ, GGD GHOR Nederland, Sociaal Werk Nederland, Dementie Netwerk Nederland (DNN), Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN), Verenso en de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW), ZonMw en de Zorgstandaard Dementie.

Samen gaan we aan de slag om de doelen van de NDS in de praktijk te brengen.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
N.J.F. Pouw-Verweij